

บันทึก

เรื่อง สิทธิที่จะถือที่ดินของมัสยิดและมูลนิธิ

ตามหนังสือของกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร (กรมเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี) ที่ ๙๐๓๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยมี ปัญหาในการปฏิบัติราชการของเจ้าพนักงานที่ดินเกี่ยวกับการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ที่ดินว่า มัสยิด ซึ่งได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และได้รับสภาพเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ.๒๕๕๐ แล้ว จะมีสิทธิที่จะถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้เพียงใด และ มูลนิธิที่ได้รับอำนาจจากรัฐบาลแล้ว จะมีสิทธิที่จะถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้เพียงใด

กรมที่ดินซึ่งเป็นกรมเจ้าหน้าที่ในการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ที่ดินเห็นว่า มัสยิด และมูลนิธิซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้น จะถือที่ดินนอกขอบเขตวัตถุที่ประสงค์ซึ่งชอบด้วยกฎหมายไม่ได้ กล่าวคือ มัสยิดไม่มีสิทธิที่จะถือที่ดิน ที่นา ที่สวนยางพารา ที่โรงสีข้าว ฯลฯ ได้เลย ความพิสดาร ปรากฏในบันทึกของกรมที่ดินที่ ๑๑๑๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่กรมอัยการเห็นว่า สิทธิของมัสยิดอิสลามหรือมูลนิธิที่ดีที่จะขอให้ได้มาซึ่งที่ดินนั้น หาได้มีกฎหมายใดห้ามไว้ไม่ ตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลามก็ได้บัญญัติจำกัดอำนาจไว้ให้มัสยิดอิสลามมีได้แต่เฉพาะที่เป็น ที่ตั้งประกอบพิธีกรรมตามลัทธิศาสนาอิสลามเท่านั้น ดังนั้นมัสยิดอิสลามหรือมูลนิธิจึงมีสิทธิที่ขอ ได้ให้ได้มาซึ่งที่ดิน (คือที่นา ฯลฯ) ได้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่จะตีความว่ามัสยิดและมูลนิธิซึ่งเป็นนิติบุคคลมีสิทธิที่จะถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้เพียงใดนี้เป็นปัญหาใหม่และสำคัญมาก ควรจะได้ พิจารณาโดยรอบคอบ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความและให้ความเห็นในปัญหา ข้อกฎหมายดังต่อไปนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ.๒๕๕๐ ประกอบด้วยประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์หมวดที่ว่าด้วยนิติบุคคล มัสยิดที่จดทะเบียนแล้วมีสิทธิที่จะถือที่ดินได้ เพียงใด มัสยิดดังกล่าวนี้จะถือที่ดินซึ่งเป็นที่นา ที่สวนยางพารา ที่โรงสีข้าว ฯลฯ ได้หรือไม่

๒. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ส่วนที่ว่าด้วยมูลนิธิประกอบด้วยหมวด ที่ว่าด้วยนิติบุคคล

(ก) มูลนิธิซึ่งได้รับอำนาจจากรัฐบาลแล้ว และมีวัตถุประสงค์ตั้งขึ้นเก็บดอกผล จากการฝากไว้ในแบงก์หรือซื้อใบบอนด์ ส่งนักเรียนผู้สำเร็จวิชากฎหมายเป็นเนติบัณฑิตยสยาม แล้ว ไปศึกษาวิชากฎหมายเพิ่มเติมยังต่างประเทศ จะซื้อหรือรับให้ที่นา ที่สวนยางพารา ที่โรงสี ข้าว ฯลฯ ได้หรือไม่

(ข) วัตถุประสงค์ของมูลนิธิที่ได้รับอำนาจจากรัฐบาลแล้วแห่งหนึ่งมีว่า

๑. เพื่อทำนุบำรุงและบำเพ็ญการศาสนาอิสลาม
๒. เพื่อรับการอุทิศ (วะกัฟ) ทานศาสนพลี (ชะกาต) และการบริจาคอื่น ๆ
๓. เพื่อบำรุงการศึกษาและช่วยเหลือการกุศลสาธารณะ

วัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะ ๒. จะเป็นการชอบด้วยมาตรา ๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และจะเป็นวัตถุประสงค์ที่ใช้บังคับได้โดยชอบหรือไม่

(ค) การจัดหาผลประโยชน์ของมูลนิธิที่ได้รับอำนาจจากรัฐบาลแล้วแห่งหนึ่ง มีปรากฏในตราสารจัดตั้งว่า

การจัดหาผลประโยชน์ของมูลนิธิ ให้กระทำโดยการจัดซื้ออสังหาริมทรัพย์ ที่มีหลักฐานมั่นคงและมีผลประโยชน์อันสมควร หรือประกอบการอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งจะเกิดประโยชน์รายได้แก่มูลนิธิตามแต่คณะกรรมการจะมีมติเห็นชอบ และว่า

การจัดซื้อหรือการจัดขายอสังหาริมทรัพย์ของมูลนิธิ จะต้องมิตเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นเอกฉันท์

ข้อกำหนดที่จะจัดหาผลประโยชน์ของมูลนิธิโดยการซื้อและขายอสังหาริมทรัพย์ (ซึ่งหมายความถึงที่ดินด้วย) นั้น จะเป็นการชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยมูลนิธิ และใช้ได้เพียงใดหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๒) ได้พิจารณาแล้ว ในประเด็นที่ว่ามัสยิดและมูลนิธิซึ่งเป็นนิติบุคคลมีสิทธิที่จะถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้เพียงใดนั้น มีความเห็นดังต่อไปนี้

ในเบื้องต้น เห็นว่าสิทธิและหน้าที่ของนิติบุคคลทั้งหลายนั้น ไม่ว่าจะป็นมัสยิด วัด บริษัท สมาคมหรือมูลนิธิก็ตาม ย่อมมีอยู่เฉพาะเท่าที่กฎหมายได้กำหนดไว้ กฎหมายที่มีอยู่ในเรื่องนี้ คือมาตรา ๖๙ ประกอบด้วยมาตรา ๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งสรุปได้ว่านิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ ต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวในข้อบังคับหรือตราสารจัดตั้ง (มาตรา ๖๙) และภายในบังคับแห่งบทบัญญัติดังกล่าว ย่อมมีสิทธิและหน้าที่เหมือนบุคคลธรรมดา เว้นเสียแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งว่าโดยสภาพจะพึงมีพึงเป็นได้เพราะแก่บุคคลธรรมดา (มาตรา ๗๐)

ส่วนการก่อตั้งหรือมีนิติบุคคลขึ้น มาตรา ๖๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติว่า นิติบุคคลนั้นจะมีขึ้นได้ก็แสดงอาศัยอำนาจแห่งบทบัญญัติทั้งหลายของประมวลกฎหมายนี้ หรือโดยกฎหมายอื่นและในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั่นเองมีบทบัญญัติกำหนดประเภทนิติบุคคลจำพวกต่าง ๆ (มาตรา ๗๒) และวิธีการก่อตั้งนิติบุคคลบางประเภทไว้ด้วย เช่น บริษัท สมาคม และมูลนิธิที่ได้รับอำนาจจากรัฐบาล นิติบุคคลบางประเภท เช่น ทบวงการเมือง และวัดวาอารามมีมาตรา ๗๔ บัญญัติว่าให้อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น

สำหรับมัสยิดอิสลามนั้น เท่าที่ทราบกันทั่วไป ประกอบกับคำชี้แจงของเจ้าหน้าที่ปรากฏว่า แต่เดิมมาไม่ได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลเช่นวัดวาอาราม คงเป็นแต่สถานที่ซึ่งอิสลามิกชน

ใช้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมตามลัทธิศาสนาอิสลาม อยู่ในความดูแลของอิหม่าม ซึ่งต่อมามีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๘ มาตรา ๘ บัญญัติให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำหนดวิธีดำเนินการอันเกี่ยวกับศาสนกิจของสุเหร่าหรือมัสยิดนี้ได้ ครั้นเมื่อได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ ว่า ให้มัสยิดซึ่งได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วเป็นนิติบุคคล มีข้อควรสังเกตว่าพระราชบัญญัตินี้กำหนดวิธีก่อตั้งมัสยิดอิสลามให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยวิธีจดทะเบียนอันเป็นวิธีเดียวกับวิธีก่อตั้งบริษัท สมาคม และมูลนิธิซึ่งได้บัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั่นเอง แต่มีข้อแตกต่างกันที่สำคัญ คือในการก่อตั้ง บริษัท สมาคม และมูลนิธินั้น กฎหมายบังคับไว้ว่า จะต้องทำตราสารจัดตั้งหรือมีข้อบังคับไว้ และตราสารหรือข้อบังคับนั้น ๆ ย่อมแสดงขอบวัตถุประสงค์ของบริษัท สมาคม และมูลนิธิให้ปรากฏไว้ มิฉะนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่ยอมรับจดทะเบียนให้หรือให้อำนาจก็ได้ สำหรับมูลนิธินั้นยังมีบทบัญญัติพิเศษ ให้จัดตั้งขึ้นโดยนิติกรรม หรือพินัยกรรมได้ด้วยและจะเป็นนิติบุคคลก็ต่อเมื่อรัฐบาลได้ให้อำนาจ ซึ่งในการให้อำนาจนั้น ย่อมสุดแล้วแต่อำเภอใจของรัฐบาล และจะบังคับให้มีเงื่อนไขใด ๆ ตามแต่เห็นควรก็ได้ แต่ส่วนมัสยิดอิสลามนั้น ในการจดทะเบียน พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๙๐ หาได้บังคับว่าต้องมีตราสารหรือข้อบังคับแสดงขอบวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจนอย่างใดไม่คงมีแต่มาตรา ๔ อันเป็นบทนิยามว่า มัสยิดอิสลามนั้นคือสถานที่ซึ่งอิสลามมิกชนมีสิทธิใช้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมตามลัทธิอิสลามในวันศุกร์เป็นปกติ กับมีบทบัญญัติอีก ๒ - ๓ มาตรากำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการและจัดการทรัพย์สินของมัสยิดเท่านั้นนับว่ามัสยิดอิสลามเป็นนิติบุคคลขึ้นได้โดยกฎหมายพิเศษ

ควรกล่าวไว้ด้วยว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้บังคับให้มัสยิดอิสลามทุกแห่งมาจดทะเบียน เช่น บริษัท หรือสมาคม เป็นแต่ถ้าไม่จดทะเบียน ก็ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ข้อนี้พอเทียบได้กับมูลนิธิ ซึ่งตามมาตรา (๖) และมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้เพียงว่า ที่รัฐบาลให้อำนาจจึงมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ส่วนปัญหาที่จะต้องพิจารณาต่อไปที่มีว่า มัสยิดอิสลามซึ่งได้มาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๙๐ จะมีสิทธิและหน้าที่ภายในขอบวัตถุประสงค์อย่างไรหรือเพียงใดนั้น อาศัยหลักกฎหมายดังกล่าวข้างต้น เห็นว่าโดยที่มัสยิดอิสลามเป็นนิติบุคคลได้โดยอาศัยกฎหมายพิเศษ สิทธิและหน้าที่ตลอดถึงขอบวัตถุประสงค์จึงต้องพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายพิเศษนั่นเอง ข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปจึงมีอีกว่าพระราชบัญญัติที่กล่าวนี้ได้บัญญัติถึงขอบวัตถุประสงค์ของมัสยิดอิสลามไว้อย่างไรหรือไม่ ในข้อนี้เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาความในพระราชบัญญัตินี้ตลอดแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้หาได้มีบทกำหนดถึงสิทธิและหน้าที่หรือขอบวัตถุประสงค์ของมัสยิดอิสลามไว้แต่อย่างใดไม่ คงมีแต่บทนิยามในมาตรา ๔ ซึ่งอธิบายว่ามัสยิดอิสลามคืออะไรเท่านั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ามาตรา ๔ นี้ไม่ใช่เป็นบทกำหนดสิทธิและหน้าที่ หรือขอบวัตถุประสงค์ของมัสยิดอิสลาม ฉะนั้นจึงไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกรมที่ดินที่นำมาตรา ๔ มาเป็นหลักวินิจฉัยว่า การใช้สิทธิใด ๆ ของมัสยิดอิสลามรวมทั้งการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินอยู่ในหรือนอกขอบวัตถุประสงค์ และคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นต่อไปว่า ใน

พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลามไม่มีบทบัญญัติจำกัดขอบวัตถุประสงค์ที่ประสงค์เกี่ยวแก่การถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินไว้แต่อย่างใด กลับมีบทบัญญัติในทางตรงกันข้าม คือให้มัสยิดอิสลามมีทรัพย์สินไว้เพื่อหาผลประโยชน์บำรุงมัสยิดได้ และคำว่าทรัพย์สินในที่นี้ก็หมายความรวมทั้งอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์

เมื่อกฎหมายพิเศษซึ่งให้สิทธิก่อตั้งมัสยิดอิสลามเป็นนิติบุคคล ไม่มีบทบัญญัติพิเศษว่าด้วยสิทธิและหน้าที่และขอบวัตถุประสงค์ที่ประสงค์เช่นนี้แล้ว ปัญหาที่ว่า มัสยิดอิสลามจะถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้หรือไม่ ประการใด ย่อมต้องวินิจฉัยตามหลักทั่วไปในมาตรา ๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือมีสิทธิและหน้าที่เหมือนบุคคลธรรมดา เว้นแต่ในสิ่งที่ตามสภาพไม่อาจจะทำได้ เช่นทำการสมรสและยอมถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินใด ๆ ได้ไม่จำกัดเฉพาะแต่สถานที่อันเป็นที่ตั้งมัสยิดอิสลาม แต่การที่จะควรถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้เพียงใดอย่างไร น่าจะต้องอยู่ในขอบข่ายแห่งจารีตประเพณีของลัทธิศาสนาอิสลาม และระเบียบแบบแผนที่มีอยู่

ส่วนปัญหาข้อที่ ๒ ที่ว่า เมื่อได้จดทะเบียนตั้งมัสยิดอิสลามใดเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลามแล้ว จะมีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นอีก เพื่อเก็บผลประโยชน์บำรุงมัสยิดอิสลามนั้น จะเป็นการชอบตามมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า มัสยิดอิสลามที่ตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม และมูลนิธิที่ได้รับอำนาจจากรัฐบาลโดยก่อตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้นเป็นบุคคลต่างหากจากกัน ไม่มีข้อความใดในพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลามที่ขกเล็ก หรือจำกัดอำนาจรัฐบาลที่มีอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉะนั้น เห็นว่าเมื่อมูลนิธินั้นได้ตั้งขึ้นโดยได้รับอำนาจจากรัฐบาลโดยชอบแล้วก็ย่อมเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ส่วนสิทธิและหน้าที่และขอบวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ของมูลนิธินั้น เมื่อไม่ได้กำหนดเงื่อนไขกำหนดจำกัดไว้ประการใดตามมาตรา ๘๖ ก็ย่อมมีสิทธิและหน้าที่บริบูรณ์ตามที่อยู่ในตราสารก่อตั้งที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุมัติ และยอมถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้เช่นเดียวกันกับมัสยิดอิสลามที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม

สำหรับตัวอย่างวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ของมูลนิธิที่กระทรวงมหาดไทยยกมาในข้อ ๒ ตามหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้นนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า

(ก) มูลนิธิซึ่งได้รับอำนาจจากรัฐบาลแล้ว และมีวัตถุประสงค์ เก็บดอกผลจากการฝากไว้ในแบงก์หรือซื้อใบบอนด์ ส่งนักเรียนผู้สำเร็จวิชากฎหมายเป็นเนติบัณฑิตสยามแล้วไปศึกษาวิชากฎหมายเพิ่มเติมยังต่างประเทศ จะซื้อหรือรับให้ที่นา ที่สวนยางพารา ที่โรงสีข้าว ไม่ได้เป็นการนอกขอบวัตถุประสงค์ เพราะดอกผลที่จะพึงเก็บนั้นเฉพาะจากการฝากไว้ในแบงก์หรือซื้อใบบอนด์เท่านั้น อันเป็นการวางข้อกำหนดระมัดระวังของผู้ก่อตั้งมูลนิธินั้นประการหนึ่ง

(ข) วัตถุประสงค์ดังกล่าวใน ๒ เป็นการชอบด้วยมาตรา ๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และใช้บังคับได้โดยชอบ เพราะการรับการอุทิศทางศาสนพลีและการบริจาคก็เพื่อทะนุบำรุงการศาสนาและมีได้คำกำไร

(ค) สำหรับข้อนี้ มิอาจให้ความเห็นได้ เพราะข้อความที่ปรากฏไม่แจ้งถึงวัตถุประสงค์

ประสงค์ คงมีแต่วิธีการจัดหาผลประโยชน์ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าวิธีการจัดหาผลประโยชน์นั้นหากเป็นการกระทำเพื่อผลตามวัตถุประสงค์และมีได้มุ่งหมายค่ากำไรแล้วก็ย่อมชอบด้วยกฎหมาย อาทิมูลนิธิมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาแบบใหม่ กำหนดวิธีการจัดหาผลประโยชน์คือจัดตั้งโรงเรียนสอนแบบใหม่ เก็บค่าสอน มีการจ่ายเงินเดือนครูและลูกจ้าง เงินที่เหลือจากการจ่ายส่งเข้าบำรุงมูลนิธิไม่ได้ตกเป็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ เช่นนี้ย่อมชอบด้วยกฎหมาย เพราะอยู่ในขอบวัตถุประสงค์ภายในกรอบแห่งประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา ๘๑ และมีได้หมายค่ากำไร หรืออีกอย่างหนึ่งมูลนิธิเพื่อทะนุบำรุงการพระศาสนา มีวิธีจัดหาผลประโยชน์โดยจัดซื้อ ไร่ให้ที่ดิน เพื่อเก็บดอกผลบำรุงมูลนิธิหรือให้กุ๊กยม ไร่จำนอง เพื่อเก็บดอกผลบำรุงมูลนิธิ เช่นนี้ก็ชอบด้วยกฎหมาย เพราะอยู่ในขอบแห่งวัตถุประสงค์และมีได้หมายค่ากำไร สำหรับเหตุผลย่อมเห็นได้ว่าถ้ามูลนิธิอื่นมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวจัดการหาผลประโยชน์ในลักษณะนี้ได้ ก็จะดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์นั้นได้อย่างไร ส่วนเงินที่ได้จากค่าเล่าเรียนเหลือจ่ายในตัวอย่างแรกและค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ยเงินกู้ ดอกเบี้ยจำนองในตัวอย่างหลัง คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าโดยลักษณะที่แท้จริงมิใช่กำไร หากแต่เป็นดอกผลอันพึงใช้เพื่อบำเพ็ญทาน การศาสนา วิทยาศาสตร์ วรรณคดี หรือเพื่อสาธารณประโยชน์อื่น ๆ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๘๑ การหากำไรที่ต้องห้ามนั้นน่าจะหมายถึงการหากำไรมาแบ่งปันกันเป็นประโยชน์ส่วนบุคคล

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย
(นายหยุต แสงอุทัย)
เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๙๗